Vlaamse Brede Heroverweging

Finaal rapport beleidsdomein Omgeving (juli 2021)

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie
9 november 2021

Vlaanderen
is omgeving

Overzicht

- Context
- Aanpak
- Voorstellen
- Conclusies
- Maatregelen: overzicht
- Potentievolle onderzoekslijnen: overzicht
- Vervolgtraject

Vlaanderen
is omgeving

Context

Mededeling Vlareg 07.01.2021: onderzoeksvragen

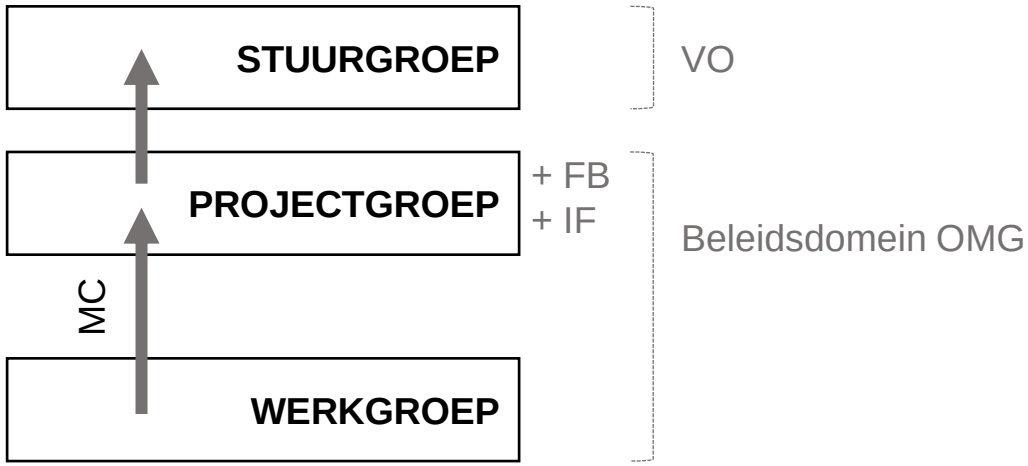
- doeltreffendheid huidige regelgeving?
- ‘best practices’ buitenland (mbt. grootte en soort van uitgaven/inkomsten)?
- optimale bevoegdheidsverdeling tussen overheden en/of t.o.v. de private sector?
- pistes tot minder bureaucratie en overhead?
- Mogelijke besparingsvarianten aan uitgavenzijde met waar relevant analyse kostendekkingsgraden?
- topics voor diepgaande spending review?

Ambtelijke oefening

Timing

- Start: januari 2021
- Afronding: juli 2021

Organisatie

Vlaanderen
is omgeving

Aanpak

Wat wel? 95% van beleidsuitgaven
Analyse vanuit budgettaire instrumenten

Wat niet? apparaat, onderzoek, IT
Analyse vanuit niet-budgettaire instrumenten

Onderzoeksthema's klimaat, lucht, water, natuur, bodem en ondergrond, onroerend erfgoed, omgeving en gezondheid, dierenwelzijn, ruimte en landschap, energie, afval en materialen, wonen.

Doelstellingen

- Vanuit de garantie op kwalitatieve dienstverlening, het in beeld brengen van varianten richting meer doeltreffendheid en efficiëntie van het omgevingsbeleid;
- aanbieden van besparingsmogelijkheden van gestructureerde aard en detecteren van noden;
- Detecteren van topics waar een diepgaande spending review aan te bevelen is;
- Opbouwen domein-brede systematiek voor beleidsevaluaties en uitgaventoetsingen in het beleids- en begrotingsproces;

Voorstellen

Op basis van 5 meta-principes

- Voor wat, hoort wat
- Kwaliteit gaat samen met efficiënte rolverdeling
- Wegnemen van historisch gegroeide anomalieën
- Vervuiler, gebruiker, verstoorder betaalt
- Kostenefficiënt werken via koppelen doelstellingen, instrumenten en middelen

Soorten voorstellen

- 48 maatregelen: aan uitgaven- én inkomstenzijde vanuit budgettaire instrumentarium →politiek fiat
  - quick wins
  - structurele hervormingen
- 16 potentievolle onderzoekslijnen

Voorstellen

Disclaimer:
Hierbij wordt expliciet beklemtoond dat er voor de meeste (toch wel beloftevolle) voorstellen nog een grondig vervolgtraject nodig is alvorens een weloverwogen en definitieve beslissing door de Vlaamse Regering mogelijk is. Gegeven het (te) korte tijdsbestek voor deze brede heroverweging konden een aantal belangrijke aspecten nog niet uitgeklaard worden. We denken dan bijvoorbeeld aan de evaluatie van eventuele (secundaire) nadelen of risico's, het voeren van overleg met de stakeholders, de aanpassing van het regelgevend kader, ...

Conclusies (1)

Een effectief omgevingsbeleid?

Omgeving = specifiek

- Internationale, bindende doelstellingen
  ! ! De VR haalt de aangegane engagementen nu niet voor klimaat, lucht, natuur, water, …
  let op! VALS GOEDKOOP
  → besparing korte termijn
  → maar: veelvoud aan kosten/boetes/processen langere termijn
- Interactie met doelstellingen op niveau VO
  ! ! (Milieu)schade, ondersteund met Vlaams beleid en budget door andere beleidsdomeinen
- Vervuiler betaalt

→ Efficiënter inzetten van beleid en budget, streven naar win-win en integratie
  - binnen beleidsdomein
  - vanuit een beleidsdomein- én kabinetsoverschrijdende aanpak van de omgevingsdoelstellingen

→ Nood: heroriënteren

→ Extra besparingen inzetten ifv heroriëntering

Conclusies (2)

Maatregelen

- quick wins → besparingspotentieel tussen 0 en 218 miljoen (10%)
- structurele hervormingen → potentieel tussen 0 en 307 miljoen (14%) quickwins inbegrepen

= antwoord op besparingsvraag VBH
met voldoende opties om een lineaire besparing binnen Omgeving te kunnen vermijden
= geen antwoord op behalen doelstellingen en bindende internationale engagementen

Potentievolle onderzoekslijnen

→ vereisen structurele hervormingen
→ verder te verkennen en te concretiseren

= investeren met besparingspotentieel op lange termijn
= efficiënter en effectiever halen doelstellingen

Voorstel projectgroep

besparingen inzetten in efficiënter en effectief halen (verplichte) omgevingsdoelstellingen (die bij ongewijzigd beleid veelal niet gehaald zullen worden)

Vlaanderen
is omgeving

Maatregelen: overzicht (1)

Metaprincipe: “Voor wat hoort wat”

In keuro/jaar

Maatregel 1– Op punt zetten werkingsbudget voor inspecties Dierenwelzijn in de slachthuizen	-500
Maatregel 2– Op punt zetten subsidiebudget asielen	-250
Maatregel 3– Afschaffen verwervingssubsidies voor leegstandsdossiers	-400
Maatregel 4– Afschaffen subsidiëring van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's)	-250
Maatregel 5– Uitdoven loonsubsidies bij Polders en Wateringen voor ex-DAC-werknemers	-1.797
Maatregel 6– Uitdoven subsidies voor milieu- en natuurverenigingen ikv. de regularisatie van DAC-werknemers	-2.374
Maatregel 7– Schrappen subsidie aan de Watergroep voor tewerkstellingsmaatregelen	-357
Maatregel 8– Afroming opstappen ter compensatie van lagere rentekosten bij VMSW en VWF	-4000
Maatregel 9– Afroming onderbenutting op de VAP-premies ter verbetering en aanpassing van woningen	-5000
Maatregel 10– Afroming onderbenutting op de toelage aan de VMSW voor SSI (Subsidies Sociale woonInfrastructuur)	-8.865
Maatregel 11– Bijsturing subsidie Herita vzw	-2.076
Maatregel 12– Afromen subsidie Ijzermonument	-121
Maatregel 13– Afromen onderbenutting op de premies voor archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem	-71
Maatregel 14 – Afromen onderbenutting op de premies voor buitensporige opgravingskosten	-105

Vlaanderen
is omgeving

Maatregelen : overzicht (2)

Metaprincipe: "Kwaliteit en slagkracht gaan samen met efficiënte rolverdeling" In keuro/jaar

Maatregel 15– Afschaffen VO-interne belastingen (casus: grondbelastingen ANB en VLM)	-272
Maatregel 16– Investeren in niet-projectgebonden digitalisering	/
Maatregel 17– Insourcing (casus: insourcing opmaak beheersplannen bij ANB)	-300
Maatregel 18– Kostenefficiëntiefactor bij NV Aquafin aanpassen	-2.170
Maatregel 19– Dividenduitkering NV Aquafin optimaliseren	-5.200
Maatregel 20– Optimaliseren governance voor verplaatsing/reconversie/afbraak van rode/oranje landbouwbedrijven in IHDzones	/
Maatregel 21– Stopzetten dubbele subsidiëring inzake verstrekken van sociale leningen	-5.000
Maatregel 22– Afschaffing DAB Fonds ter Bestrijding van de UitHuiszettingen	-4.700
Maatregel 23– Stopzetting compensatie aan de gemeenten nav. de verlaging van de onroerende voorheffing op woningen die worden verhuurd aan Sociale Verhuurkantoren (SVK's)	-1.955
Maatregel 24– Stopzetting compensatie aan de provincies nav. de verlaging van de onroerende voorheffing op woningen die worden verhuurd aan Sociale Verhuurkantoren (SVK's)	-386
Maatregel 25– Afschaffing projectsubsidies voor verhuurdersorganisaties	-400
Maatregel 26 – Schrappen oproep meerjarenpremies erfgoed 2023	-5000

Vlaanderen
is omgeving

Maatregelen : overzicht (3)

Metaprincipe: Wegnemen van historisch gegroeide anomalieën

In keuro/jaar
cursief =eenmalig

Maatregel 27– Innen achterstallige oppervlaktewaterheffing bij het leger ..... +2.500
Maatregel 28– Verkoop van drinkwaterinfrastructuur ..... *+60.000*
Maatregel 29– Verkoop van waterzuiveringsinfrastructuur ..... *+30.000*

Vlaanderen
is omgeving

Maatregelen : overzicht (4)

	In keuro/jaar *cursief =eenmalig*	
Metaprincipe: "Vervuiler, gebruiker, verstoorder betaalt"		
Maatregel 30– Aanpassing werking Bossencompensatiefonds	-5.300	
Maatregel 31– Afbouwen werkingstoelage aan de drinkwatermaatschappijen	-33.454	
Maatregel 32– Verhoging oppervlaktewaterheffing	+5.676	
Maatregel 33– Verhoging grondwaterheffing	+4.123	
Maatregel 34– Verhogen tarieven retributies bodemattesten voor deel werking	+2.900	
Maatregel 35– Verhogen tarieven bodemattesten voor deel cofinanciering beleid	+3.300	
Maatregel 36– Verhogen tarieven afvalstoffenheffing	+20.000	
Maatregel 37– Afschaffen subsidie aan RENDAC voor ophaling en verwerking van krengen	-7.661	
Maatregel 38– Invoering retributies asbestbeleid (asbestattest)	+13.500	
Maatregel 39– Invoering retributie op de controles door externe dierenartsen in de slachthuizen	+1.300	
Maatregel 40– Wegwerken achterstand in verwerking milieuboetes	*+3.560* +720	
Maatregel 41– Herinvoering regulerende heffingen op nutriëntenuitstoot	+7.500	
Maatregel 42– Invoering retributies voor aanvragen bij het loket Recht van Voorkoop	+1.700	
Maatregel 43– Afbouwen compenserende vergoedingen distributienetbeheerders voor openbaredienstverplichtingen PVpremies	-24.300	aflopend
Maatregel 44– Versterking handhaving administratieve geldboetes energieprestaties gebouwen	*+4.000 -800*	
Maatregel 45– Maatschappelijke kosten correcter doorrekenen in de energieprijzen via verhoging van de energieheffing ..	+27.070	
Maatregel 46– Stopzetten compenserende vergoedingen distributienetbeheerders voor openbaredienstverplichtingen REGODV (Energiescans)	-1.590	
Maatregel 47– Stopzetten compenserende vergoedingen distributienetbeheerders voor openbaredienstverplichtingen REGODV	-350	
ADDENDUM - Maatregel 48 – verkoop Vlaamse aandelen in privaatrechtelijke entiteiten actief binnen het beleidsdomein Omgeving		

Vlaanderen
is omgeving

Maatregelen: overzicht (5)

Mits een slimme selectie van maatregelen binnen de groep van de potentiële quick wins kan op basis van deze info uiteraard **ook een besparingsvariant met -5% (-110 miljoen euro)** uitgewerkt worden.

			Laaghangend fruit MAX	
	Beleidsveld (BV)	Target besparing @ -5%	MAX meerontvangsten	MAX uitgavenbesparingen
A.	Omgeving en Natuur		36.688	146.318
B.	Energie		6.000	1.940
C.	Klimaat		0	0
D.	Onroerend Erfgoed		0	297
E.	Wonen		0	25.306
F.	Dierenwelzijn		1.300	250
		-109.776	43.988	174.111
			218.099	

			Besparings% -15% MAX	
	Beleidsveld (BV)	Target besparing @ -15%	Besparings% -15% via meerontvangsten	Besparings% -15% via uitgavenbesparing
A.	Omgeving en Natuur		61.687	151.068
B.	Energie		28.670	26.240
C.	Klimaat		0	0
D.	Onroerend Erfgoed		0	7.373
E.	Wonen		0	30.306
F.	Dierenwelzijn		1.300	750
		-329.327	91.657	215.737
			307.393	

Vlaanderen
is omgeving

MAATREGEL 4– AFSCHAFFEN SUBSIDIËRING VAN GEMEENTELIJKE RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN (RUP'S)
Zie bijlage "VBH-OMG-Selectielijst budgettair instrumentarium-bevindingen eindrapport" – sheet dOMG R20

<table>
<tr><td colspan="5">Naam instrument: subsidiëring van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's)</td></tr>
<tr><td colspan="5">Doelstelling Omgeving: alle ruimtedoelen</td></tr>
<tr><td colspan="2">Onderzoeksthema: Ruimte</td><td>Soort instrument: subsidie</td><td colspan="2">Budget instrument BO 2021: 250 keuro</td></tr>
<tr><td colspan="5">Voorstel maatregel (verkort): Afschaffen subsidiëring van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's)</td></tr>
<tr><td colspan="5">Meta-principe: Voor wat, hoort wat</td></tr>
<tr><td>Bevoegdheid?
-</td><td>Governance?
-</td><td>Financieel issue?
De huidige regeling voor subsidiëring van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) houdt in dat ook plannen voor nieuwe harde bestemmingen (en dus bijkomend ruimtebeslag) worden ondersteund. Dit strookt niet met de door de Vlaamse Regering in de strategische visie BRV vastgelegde doelstelling om bijkomend ruimtebeslag terug te dingen. Bovendien kennen een deel van de subsidiabele thema's geen aansluiting bij recente beleidsdoelstellingen zoals opgenomen in strategische visie van het BRV. Een bijgestuurde inzet van de middelen richting de ondersteuning van slim nieuw beleid is opportuun. Het is aangewezen daarbij de focus te leggen op het ondersteunen van een realisatiegericht lokaal beleid dat beantwoordt aan de doelstellingen van het BRV. Het schrappen van de subsidie kan bijvoorbeeld gekoppeld worden aan het lanceren van nieuw instrumentarium of kan een bijdrage leveren aan spoor 3 in het BRV-traject.</td><td colspan="2">Potentieel (in keuro/jaar)
<u>Inkomstenzijde</u>
BAU: 0
SCEN15%: 0
<u>Uitgavenzijde</u>
BAU: 0
SCEN15%: -250 keuro</td></tr>
</table>

Vlaanderen
is omgeving

Potentievolle onderzoekslijnen: overzicht (1)

→Kostenefficiënte werking bij uitvoeren publieke opdracht

- Efficiënte partners met publieke opdracht
- Efficiënte partners over beleidsdomeinen heen
- Efficiënte werking op niveau beleidsdomein omgeving

→Versterkte inzet op een geïntegreerde aanpak

- VO-partnerschappen
- Investeringsagenda ‘harde’ infrastructuur
- Investeringsagenda ‘zachte’ infrastructuur
- Domeinbrede subsidie-agenda
- Onderzoek en Onderzoeksagenda
- Gebiedsdifferentiatie
- Geïntegreerde waterprijs

Vlaanderen
is omgeving

Potentievolle onderzoekslijnen: overzicht (2)

→Kostenefficiënt inschakelen actoren

Overeenkomst met derden

- Natuurbeheer door derden
- Energiebesparing op basis van Esco-werking
- Maatschappelijk rendement via ruimtelijk rendement

Subsidies en leningen

- Evalueren subsidies en leningen

Handhaven

- Sterker inzetten op handhaving en vergunning

→Verhogen inkomsten

- Heffingen, retributies, …

Vlaanderen
is omgeving

Potentievolle onderzoekslijnen: overzicht (3)

Efficiënte partners met publieke opdracht

Efficiënte partners over beleidsdomeinen heen

Efficiënte werking op niveau beleidsdomein omgeving

VO-partnerschappen

Investeringsagenda ‘harde’ infrastructuur

Investeringsagenda ‘zachte’ infrastructuur

Domeinbrede subsidie-agenda

Onderzoek en Onderzoeksagenda

Gebiedsdifferentiatie

Geïntegreerde waterprijs

OVERZICHT BELOFTEVOLLE ONDERZOEKSPISTES	
Werking	
Onderzoekspiste werking 1	evaluatie organisatie en financiering waterbeheer
Onderzoekspiste werking 2	aanpassen financiering drinkwatermaatschappijen
Onderzoekspiste werking 3	invoering van tariefregulering voor de afvalwaterketen
Onderzoekspiste werking 4	evaluatie subsidies erkende intergemeentelijke onroerend erfgoeddiensten (IOED)
Onderzoekspiste werking 5	optimaliseren fusie Sociale Verhuurkantoren en Sociale Huisvestingsmaatschappijen
Onderzoekspiste werking 6	optimaliseren inningskosten VLABEL voor planbatenheffingen
Onderzoekspiste werking 7	herziening financieringsmechanisme Vlaams Interprofessioneel Akkoord-beleid (VIA)
Onderzoekspiste werking 8	optimaliseren toepassing kosteneffectieve criteria bij interne klimaatprojecten
Onderzoekspiste werking 9	onderzoek naar kostenefficiëntie in de werking met EV INBO
Onderzoekspiste werking 10	evaluatie werking omgevingsloket
Onderzoekspiste werking 11	insourcing van advocaten bij het departement Omgeving
Geïntegreerde aanpak	
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 1	emissies uit landbouw
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 2	zonevreemde woningen in landbouwgebied
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 3	landbouw: subsidie voor niet-productieve investeringen
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 4	landbouw: optimaliseren effectiviteit flankerende maatregelen in IHD-zones
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 5	industrie: Onderzoek naar effectiviteit ICL-steun richting energie-intensieve bedrijven
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 6	industrie: Opzet ideale instrumentenmix richting niet-ETS sectoren
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 7	mobiliteit: Heroverweging invoering kilometerheffing
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 8	investeringsagenda ‘zachte’ infrastructuren
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 9	investeringsagenda ‘harde’ infrastructuren
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 10	domein-brede subsidieagenda
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 11	onderzoek en onderzoeksagenda
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 12	gebiedsgericht ontraden bijkomende woningen
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 13	een ‘bouw’shift in de watergebonden uitgavenportefeuille
Onderzoekspiste geïntegreerde aanpak 14	geïntegreerde waterprijs

Potentievolle onderzoekslijnen: overzicht (4)

Natuurbeheer door derden

Energiebesparing op basis van Esco-werking

Maatschappelijk rendement via ruimtelijk rendement

Evalueren subsidies en leningen

Sterker inzetten op handhaving en vergunning

Heffingen, retributies, …

Actoren	
Onderzoekspiste actoren 1	natuurbeheer door derden
Onderzoekspiste actoren 2	energiebesparing op basis van ESCO-werking
Onderzoekspiste actoren 3	optimaliseren inzet "omgevingsbesluit" en betaalbare en/of sociale woningen.
Onderzoekspiste actoren 4	optimaliseren inzet "omgevingsbesluit" richting natuur- en open ruimtedoelen
Onderzoekspiste actoren 5	actualiseren leegstandsfonds aan uitgavenzijde
Onderzoekspiste actoren 6	evaluatie subsidiepercentages binnen het ruimtebeleid
Onderzoekspiste actoren 7	onderzoek naar sterker plafonneren subsidies per OE-project
Onderzoekspiste actoren 8	onderzoek naar uitrol van een betere instrumentenmix binnen het beleidsveld OE
Onderzoekspiste actoren 9	onderzoek naar extra eigen ontvangsten binnen het beleidsveld OE
Onderzoekspiste actoren 10	evaluatie OE-leningen
Onderzoekspiste actoren 11	optimaliseren renovatiepremie
Onderzoekspiste actoren 12	evaluatie van de subsidie voor investeringen in residentiële woonwagenterreinen en doortrekkersterreinen voor woonwagenbewoners.
Onderzoekspiste actoren 13	verbeterde inzet vergunningen- en handhavingsbeleid in kader van droogtebeleid
Inkomsten	
Onderzoekspiste inkomsten 1	verstrengd beleid grondwaterboringen, bronbemalingen en captatie uit onbevaarbare waterlopen
Onderzoekspiste inkomsten 2	herdenken systeem afvalstoffenheffingen
Onderzoekspiste inkomsten 3	actualiseren werking Leegstandsfonds (deel uitmakend van politiek overleg)
Onderzoekspiste inkomsten 4	De 'verstoorder' betaalt in kader van archeologie
Onderzoekspiste inkomsten 5	invoering retributies dierenwelzijn
Onderzoekspiste inkomsten 6	betalend gebruik e-voorkooploket
Onderzoekspiste inkomsten 7	ontwikkeling toezichtvergoeding handhaving
Onderzoekspiste inkomsten 8	verhoging planbaten naar analogie met niveau van de uitgekeerde planschade

Vlaanderen
is omgeving

Onderzoekslijn vervolgtraject

KOSTENEFFICIËNT INSCHAKELEN ACTOREN, STERKER INZETTEN OP HANDHAVING EN VERGUNNING

Metaprincipes

- 'Voor wat, hoort wat';

- Kwaliteit gaat samen met efficiënte rolverdeling.

Situering en beschrijving

Het is nuttig na te gaan voor welke omgevingsdoelstellingen het vergunningenbeleid in samenspel met een handhavingsbeleid, sterker kan ingezet worden. Een vergunning laat toe verschillende omgevingsdoelstellingen (groen, energie, minder verharding, …) tegelijkertijd te ondersteunen, zolang het nodige in regelgeving opgenomen wordt. Alhoewel deze aanpak op zich geen kosten vraagt, vraagt het handhaven van die regelgeving wel kosten (weliswaar daarom niet voor het domein zelf). Anderzijds gaat het om een middel dat, gezien de vele vergunningsaanvragen, op korte tijd tot grote winsten kan leiden. Daarmee kan het een uitstekend middel zijn, daar waar urgentie aan de orde is: Nog een grotere versnelling kan doorgevoerd worden als niet alleen nieuwbouw of verbouwing als aanleiding gezien wordt voor het doorvoeren van nodige ingrepen maar ook de nodige maatregelen genomen worden om nieuwe eigenaren aan te sporen tot bijvoorbeeld energiebesparende maatregelen.

Sterker inzetten op het vergunningenbeleid vraagt ook een evaluatie ervan. Zo kunnen gebreken in het vergunningenbeleid aandrijver zijn van dure saneringsoperaties achteraf. Sommige hiervan hebben een meer individueel karakter (bv. bodemsanering van aanwijsbare terreinen), andere hebben een meer diffuus karakter (waarbij veel derde partijen betrokken zijn of er slechts een algemeen belang aan de orde is). We staan aldus nu reeds voor omvangrijke remediërings- en saneringsoperaties i.v.m. woonwijken in de buurt van industriële installaties, waterbodems, stikstofgevoelige natuurgebieden, … en waarbij een deel of het geheel van de kosten bij de overheid terecht kan komen. Te onderzoeken valt dus hoe de feitelijke beperktheid van wettelijke te beschermen milieugebruiksruimten beter kan binnengebracht worden in de beslissingsprocessen die leiden tot het verlenen van omgevingsvergunningen. In deze oefening kan ook bekeken worden of normen bijgeschaafd moeten worden in kader van het halen van de doelstellingen.

Sterker inzetten op vergunningenbeleid moet ook samengaan met het structureel oplossen van de complexiteit van de regelgeving, de vereenvoudiging van procedures en de vermindering van beroepsprocedures. Dergelijk traject werd binnen de administratie reeds aangevat.

Potentievolle onderzoekspiste Actoren 13

➔ **<u>verbeterde inzet vergunningen- en handhavingsbeleid in kader van droogtebeleid</u>**

De impact van verharde oppervlakten en een te snelle regenwaterafvoer (bv. in landbouwgebieden door het inbuizen van beken en dempen van grachten, vele drainages en/of te beperkte inzet op hermeandering) op verdroging zijn in bepaalde gebieden zeer groot. Momenteel zijn er ad hoc oproepen ter ondersteuning van onthardingsprojecten, maar het lijkt potentieel interessant om naar analogie met nieuwe gebouwen en de strenge stedenbouwkundige verplichtingen daarvoor (inzake scheiding hemelwater en afvalwater, hemelwaterhergebruik, ontharding) te onderzoeken of ook een wetgevend bestrijdingskader te ontwikkelen valt voor bestaande verhardingen en gebouwen (verplichtingen inzake hemelwaterhergebruik en herinfiltratie indien men wil verkopen). Bovendien wordt veelvuldig verhard zonder de nodige vergunningen aan te vragen. Handhaving gebeurt nauwelijks.

benchmark	spending review	ander onderzoek

Vlaanderen
is omgeving

Vervolgtraject

Potentievolle onderzoekslijnen

Te overwegen benchmarks

- Natuur: natuurbeheer door derden
- Ruimte en landschap: bundelen middelen in functie van realisatie
- Onroerend Erfgoed: matched crowdfunding als optie?
- Wonen: hoe kandidaat-kopers ondersteunen?

Voorgestelde spending reviews

- (Kosten)effectiviteitsanalyse van sectorinstrumenten landbouw en omgevingsinstrumenten in kader van omgevingsdoelstellingen
- Effectiviteitsanalyse ondersteuningsinstrumenten in de gemeentelijke rioleringsopgave
- Evaluatie efficiëntie onderzoek en monitoring
- Evaluatie van de (omgevings)regelgeving
- Steunpunt wonen: Evaluatie van diverse instrumenten van het woonbeleid

Bijlagen rapport

- Samenstelling projectgroep en lijst van geraadpleegde experten
- Adviezen geraadpleegde experten
- Studies en referenties
- Verslagen Projectgroep
- Overzicht aandeelstructuren en potentieel
- Evaluatie rechtspersoonlijkheden
- Overzicht sociale correcties
- Excel met selectielijst en analyse budgettaire instrumenten